

дитина. 2010. № 4. С. 33–40.

5. Харизматичний лідер URL:
http://psychologis.com.ua/harizmaticheskiy_lider.htm (дата звернення: 05.07.21)

ДІДКОВСЬКА Вероніка Володимирівна

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти, НТУ «ХПІ»
(Україна, м. Харків)

Особливості сформованості лідерських якостей працівників фармідприємств

Розглядаючи питання особливості формування лідерських якостей працівників на фармпідприємстві, потрібно розуміти, що лідерство – одне з основних групових явищ, і можна сказати, що без нього не існує і групи.

В енциклопедичному соціальному словнику лідерство визначається як «процеси внутрішньої самоорганізації та самоуправління групи чи колективу, обумовлені індивідуальною ініціативою її членів» [1].

Необхідність досліджень та розробки нових методологічних уявлень обґрунтовується в роботах формування особистості лідера (Т. Гура, О. Євтихова, Н. Жеребова, С. Калашнікова, І. Костиця, Р. Кричевський, Г. Лактіонова, І. Найдовська, Ю. Платонов, О. Пономарьов, О. Романовський, Р. Сопівник, А. Тіхонов, Л. Уманський, А. Черкашин, А. Вруман, К. Нарман та ін.) [2, с. 105].

Сучасні розробки зарубіжних дослідників можна схарактеризувати як інтегративні. Дослідники визнають, що феномен лідерства є досить багатограним та багато в чому залежить від сфери діяльності особистості, а отже, визначити однозначно витоки лідерства та передбачити його успішність неможливо [3, с. 13].

Актуальність даної теми полягає в тому, що лідерство – складне, динамічне явище, яке потребує забезпечити ефективну роботу персоналу та організації в цілому. Залежно від сформованості лідерських якостей, колектив перетворюється на важливий ресурс організації.

У більшості організацій можна спостерігати, що вплив здійснюється за принципом «згори-вниз», тобто керівники впливають на підлеглих. Але механізми зворотного зв'язку дають можливість і підлеглим впливати на керівників. Залученість людей у такі взаємовідносини призводить до виникнення прагнення до постійних змін, а лідерство передбачає створення оптимальних умов для змін, а не збереження існуючого стану речей. До того ж, зміни не нав'язуються лідером, а відображають значущі для лідера і членів групи цілі та задачі. Більше того, метою таких змін є результати, до яких прагнуть і лідери, і група [3, с. 17].

Отже, на ефективність роботи в колективі і підприємства в цілому можуть впливати індивідуальні особливості прояву лідерських якостей фахівця. Рішення даної задачі полягає у необхідності відстеження прояву лідерських якостей не лише у керівника, але й у підлеглих.

На прикладі фармацевтичної компанії «Здоров'я» проводилося дослідження особливостей сформованості лідерських якостей фахівців.

Метою дослідження було виявлення лідерських якостей залежно від індивідуальних і соціальних цінностей персоналу.

За результатами дослідження було виявлено, що в цілому у фахівців переважає слабо виражений рівень лідерських здібностей. Це вказує на те, що

на підприємстві не приділяють достатньої уваги для розвитку лідерських якостей працівників та керівництва.

Спираючись на дані дослідження, ми можемо стверджувати, що лідерські якості фахівців більш орієнтовані на самостійність мислення і вибору способів діяльності у дослідницькій активності. Існує потреба у самоконтролі, а також прояві компетенції відповідно до соціальних стандартів.

Досліджуючи особливості сформованості лідерських якостей працівників, приходимо до розуміння, що, чим більш динамічне середовище, у якому діє керівник, тим більше можливостей для реалізації цілей, які стоять перед підприємством, більше шляхів розвитку лідерських якостей особистості та її послідовників. Адже згідно з новою парадигмою світу (існує твердження, що ми живемо у світі випадковостей і невизначеності, і незначні, на перший погляд, події здатні викликати досить суттєві й далекосяжні наслідки [5, с. 25]), саме керівник повинен не боятися змін, та чим більше він буде підштовхувати до будь-який змін своїх послідовників, тим швидше підприємство буде мати можливість виходу на лідируючі позиції своєї діяльності.

Чисельними науковими дослідженнями та практикою реалізації сучасних прогресивних підходів до управління доведено значні переваги і потенційні можливості лідерства для формування успішного підприємства.

Підприємство досягає економічного розвитку та стає лідером у галузі своєї діяльності лише за умови, що його керівники можуть здобути послідовників, вказувати шлях до досягнення загальної мети, будувати стабільні відносини у колективі, мати авторитет та повагу серед підлеглих, володіти природними якостями, які приносять найбільшу користь для колективу: високий рівень професіоналізму, здатність креативно мислити, швидко приймати рішення, чесність, енергійність, високопорядність, харизма, прагнення до постійного саморозвитку та самовдосконалення, спонукання до постійного розвитку та професійного зростання персоналу тощо.

Список використаної літератури

1. Осипов Г. В. Энциклопедический социологический словарь / Г. В. Осипов. – М.: ИСПИ РАН, 1995. – 940 с.
2. Теоретичні та прикладні аспекти дослідження феноменів лідерства, управління та розвитку соціального об'єкту / Андрій Черкашин. 2019.
3. Формування лідерської позиції майбутніх інженерів у закладах вищої технічної освіти / Романовський О. Г., Гура Т. В., Резнік С. М., Панфілов Ю. І., Черкашин А. І., Костиця І. В., Бондаренко В. В., за заг. ред. О. Г. Романовського. – Харків: НТУ«ХП», 2018. – 195 с.
4. Лідерські якості в професійній діяльності / Романовський О. Г., Резнік С. М., Гура Т. В., Панфілов Ю. І., Головешко Б. Р., Бондаренко В. В., за заг. ред. О. Г. Романовського. – Харків: НТУ«ХП», 2017. – 143 стр.
5. Козак К. Б. Роль лідерства в системі управління персоналом на підприємстві / К. Б. Козак // Економіка харчової промисловості. – 2013. – № 3 (19).

КОНОНЕЦ Наталія Василівна

доцент кафедри педагогіки та суспільних наук, ЗВО Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», д.пед.н. (Україна, м. Полтава)

Детермінанти особистості харизматичного викладача-лідера у вищій школі

Дослідження особливостей особистості лідера-педагога, які проводились ученими у галузі педагогічних наук (О. Нестуля, С. Нестуля, О. Пономаренко, К. Підгорний та ін.) та ставили за мету виявити універсальні лідерські якості